SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2020/654

2020 m. gegužės 13 d.

dėl nacionalinių nuostatų dėl mažų ir vidutinio dydžio kuro deginimo įrenginių, apie kurias pranešė Vokietija

(pranešta dokumentu Nr. C(2020) 2986)

(Tekstas autentiškas tik vokiečių kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

I. FAKTAI IR PROCEDŪRA

(1) 2019 m. lapkričio 29 d. raštu Vokietija pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsnio 4 dalį pranešė Komisijai pageidaujanti išlaikyti tam tikras nacionalines nuostatas dėl kietojo kuro katilų, nustatytas Vokietijos 2010 m. sausio 26 d. Reglamente dėl mažų ir vidutinio dydžio kuro deginimo įrenginių (vok. *Verordnung über kleine und mittlere Feuerungsanlagen*) ([1]) (toliau – 1-asis BImSchV). Vokietija mano, kad išlaikyti tas nacionalines nuostatas įsigaliojus Komisijos reglamentui (ES) 2015/1189 ([2]) būtina dėl priežasčių, susijusių su žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga.

1. *SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI*

1.1. SESV 114 STRAIPSNIO 4 IR 6 DALYS

(2) SESV 114 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „[j]ei Europos Parlamentui ir Tarybai, Tarybai arba Komisijai nustačius kurią nors suderinimo priemonę valstybė narė mano, kad 36 straipsnyje nurodytais arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusiais svarbiais sumetimais reikia išlaikyti nacionalines nuostatas, apie tas nuostatas ir jų išlaikymo motyvus ji praneša Komisijai.“

(3) SESV 114 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad Komisija per šešis mėnesius nuo pranešimo pateikimo pagal 114 straipsnio 4 dalį dienos turi patvirtinti arba atmesti atitinkamas nacionalines nuostatas, patikrinusi, ar jos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė arba užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas ir ar jos netrukdo veikti vidaus rinkai.

1.2. DIREKTYVA 2009/125/EB DĖL EKOLOGINIO PROJEKTAVIMO REIKALAVIMŲ SU ENERGIJA SUSIJUSIEMS GAMINIAMS

(4) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/125/EB ([3]) numatyta nustatyti reikalavimus, kuriuos turi atitikti su energija susiję gaminiai, kuriems taikomos įgyvendinimo priemonės, kad juos būtų galima pateikti rinkai ir (arba) pradėti naudoti. Ta direktyva padeda didinti energijos vartojimo efektyvumą ir užtikrinti aukštesnio lygio aplinkos apsaugą, todėl ja prisidedama prie tvaraus vystymosi.

([1]) https://www.gesetze-im-internet.de/bimschv_1_2010/BJNR003800010.html

([2]) 2015 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1189, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi kietojo kuro katilų ekologinio projektavimo reikalavimai (OL L 193, 2015 7 21, p. 100).

([3]) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

(5) Direktyvos 2009/125/EB 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „[v]alstybės narės savo teritorijose nedraudžia, neriboja ir netrukdo pateikti į rinką ir (arba) pradėti naudoti gaminį, kuris atitinka visas taikytinos įgyvendinimo priemonės atitinkamas nuostatas ir yra pažymėtas CE ženklu, kaip nurodyta 5 straipsnyje, remdamosi ekologinio projektavimo reikalavimais, susijusiais su tais I priedo 1 dalyje nurodytais ekologinio projektavimo kriterijais, kuriuos apima taikytina įgyvendinimo priemonė.“

(6) Direktyvos 2009/125/EB 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „[v]alstybės narės savo teritorijose nedraudžia, neriboja ir netrukdo pateikti į rinką ir (arba) pradėti naudoti gaminį, pažymėtą CE ženklu, kaip nurodyta 5 straipsnyje, remdamosi ekologinio projektavimo reikalavimais, susijusiais su tais I priedo 1 dalyje nurodytais ekologinio projektavimo kriterijais, kuriuos apimanti taikytina įgyvendinimo priemonė nurodo, kad ekologinio projektavimo reikalavimas nėra būtinas.“

(7) Pagal Direktyvą 2009/125/EB ekologinio projektavimo reikalavimas yra su gaminiu ar jo projektavimu susijęs reikalavimas, kuriuo siekiama didinti gaminio aplinkosauginį veiksmingumą, arba informacijos apie gaminio ekologinius aspektus teikimo reikalavimas.

(8) Pagal Direktyvos 2009/125/EB 15 straipsnį ekologinio projektavimo reikalavimai įgyvendinimo priemonėmis turi būti nustatyti pagal I priedą („Bendrųjų ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo metodas“) ir II priedą („Specialiųjų ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo metodas“).

(9) Bendrųjų ekologinio projektavimo reikalavimų tikslas yra didinti gaminių aplinkosauginį veiksmingumą daugiausia dėmesio skiriant svarbiems gaminių aplinkosauginiams aspektams, bet nenustatant ribinių verčių. Specialiųjų ekologinio projektavimo reikalavimų tikslas yra gerinti gaminį pasirinktu aplinkosauginiu aspektu. Tai gali būti reikalavimai mažinti tam tikro ištekliaus suvartojimą, pavyzdžiui, neviršyti įvairiems gaminio gyvavimo ciklo etapams nustatytų atitinkamų tam tikro ištekliaus suvartojimo ribų.

1.3. REGLAMENTAS (ES) 2015/1189 DĖL KIETOJO KURO KATILŲ EKOLOGINIO PROJEKTAVIMO REIKALAVIMŲ

(10) Reglamentas (ES) 2015/1189 priimtas pagal Direktyvą 2009/125/EB. Laikydamasi Direktyvoje 2009/125/EB nustatytos procedūros, Komisija atliko parengiamąjį tyrimą, kuriuo siekta išnagrinėti namų ūkiuose ir komerciniais tikslais paprastai naudojamų kietojo kuro katilų techninius, aplinkosauginius ir ekonominius aspektus. Tyrimas atliktas kartu su Sąjungos ir trečiųjų valstybių suinteresuotaisiais subjektais ir interesų grupėmis, o rezultatai paskelbti viešai.

(11) Nustatyta, kad Reglamento (ES) 2015/1189 tikslais svarbūs kietojo kuro katilų aplinkosauginiai aspektai yra gaminio naudojimo etapu suvartojamos energijos kiekis ir tuo pačiu etapu išmetamų kietųjų dalelių (dulkių), organinių dujinių junginių, anglies monoksido ir azoto oksidų kiekis.

(12) Todėl Reglamento (ES) 2015/1189 II priede nustatyti nuo 2020 m. sausio 1 d. kietojo kuro katilams taikytini specialieji ekologinio projektavimo reikalavimai ir visų pirma nurodyta, kad automatiškai kurstomų katilų sezoninis šildant patalpas išmetamų kietųjų dalelių kiekis turi neviršyti 40 mg/m^3, o rankiniu būdu kurstomų katilų – 60 mg/m^3. Šiuos reikalavimus kietojo kuro katilas turi atitikti, kai jame deginamas tinkamiausias ir kitas tinkamas kuras.

(13) Matavimo ir skaičiavimo metodika nustatyta Reglamento (ES) 2015/1189 III priede.

2. *NACIONALINĖS NUOSTATOS, APIE KURIAS PRANEŠTA*

(14) Vokietija pranešė apie šias nacionalines 1-ojo BImSchV nuostatas:

a) 5 skirsnio 1 punktą, kuriame nustatomos išmetamų kietųjų dalelių kiekio ribinės vertės ir matavimo metodika (toliau – pirmoji nuostata). Šios vertės ir metodika skiriasi nuo Reglamente (ES) 2015/1189 nustatytų nuo 2020 m. sausio 1 d. taikytinų verčių ir matavimo metodikos;

b) 4 skirsnio 1 punktą kartu su 3 skirsniu, kuriuose pateikiamas išsamus deginimo įrenginiuose galimo naudoti kuro rūšių sąrašas (toliau – antroji nuostata). Reglamente (ES) 2015/1189 tokio išsamaus sąrašo nėra;

c) 5 skirsnio 4 punktą, kuriame reikalaujama kietojo kuro katilus įrengti kartu su karšto vandens talpyklomis (toliau – trečioji nuostata). Reglamente (ES) 2015/1189 tokio reikalavimo nėra;

d) 14 skirsnį ir 15 skirsnio 1 punktą, kuriuose pateikiamos naujų ir iš esmės modifikuotų deginimo įrenginių stebėsenos nuostatos (toliau – ketvirtoji nuostata). Reglamente (ES) 2015/1189 nustatyti reikalavimai, taikytini pateikiant kietojo kuro katilus rinkai, tačiau jame nėra nuostatų dėl tolesnės stebėsenos.

3. *PROCEDŪRA*

(15) 2019 m. lapkričio 29 d. raštu Vokietija pranešė Komisijai pageidaujanti išlaikyti nacionalines 1-ojo BImSchV nuostatas dėl kietojo kuro katilų.

(16) 2020 m. sausio 10 d. raštu Komisija patvirtino, kad gavo pranešimą ir kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnio 6 dalyje nustatytas jam išnagrinėti skirtas šešių mėnesių laikotarpis pradėtas skaičiuoti nuo 2019 m. lapkričio 30 d., t. y. kitos dienos po pranešimo gavimo.

(17) Apie šį pranešimą Komisija paskelbė *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([4]), kad su nacionalinėmis Vokietijos nuostatomis ir prašymą pagrindžiančiomis priežastimis galėtų susipažinti kiti suinteresuotieji subjektai. 2020 m. vasario 6 d. raštu Komisija informavo kitas valstybes nares ir EEE valstybes apie pranešimą ir suteikė joms bei atitinkamiems subjektams galimybę per 30 dienų pateikti pastabų. Komisija gavo pastabų iš Kipro ir Čekijos ir bendrą organizacijų „Deutsche Umwelthilfe e.V.“, „ClientEarth“, Oro taršos ir klimato sekretoriato, Europos aplinkos biuro, „Green Transition Denmark“ ir ECOS raštą.

(18) Kipras neprieštarauja Vokietijos prašymui išlaikyti griežtesnes nacionalines nuostatas ir mano, kad Vokietijos nurodytos priežastys yra konkrečios ir išsamiai dokumentuotos. Kipras taip pat mano, kad atmetus Vokietijos pranešimą ilgainiui pablogėtų oro kokybė.

(19) Čekija teigiamai vertina Vokietijos pranešimą apie pageidavimą išlaikyti nacionalines nuostatas nukrypstant nuo kietojo kuro katilų ekologinio projektavimo reikalavimų ir jam pritaria.

(20) 17 konstatuojamojoje dalyje išvardytos organizacijos bendrame rašte nurodė laikančios Vokietijos Vyriausybės pateiktą prašymą būtinu ir proporcingu siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką.

(21) 2020 m. vasario 18 d. raštu Komisija paprašė Vokietijos pateikti papildomos informacijos. Ši informacija Komisijai buvo pateikta 2020 m. kovo 4 d. raštu.

II. **VERTINIMAS**

1. *PRIIMTINUMAS*

(22) Pagal SESV 114 straipsnio 4 ir 6 dalis valstybė narė gali, nustačius suderinimo priemonę, išlaikyti griežtesnes nacionalines nuostatas, pagrįsdama tai SESV 36 straipsnyje nurodytais arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusiais svarbiais sumetimais, jeigu ji apie tas nacionalines nuostatas praneša Komisijai, o Komisija tas priemones patvirtina.

(23) Komisijos nuomone, SESV 114 straipsnio 4 ir 6 dalys gali būti taikomos tik tais atvejais, kai nacionalinės nuostatos skiriasi nuo konkrečių suderinimo priemonės nuostatų. Todėl, jei nuostatos, apie kurias pranešama pagal 114 straipsnio 4 dalį, nėra susijusios su suderinimo priemonėje nustatytais reikalavimais, pranešimas apie jas turi būti paskelbtas nepriimtinu.

(24) Atsižvelgiant į tai, toliau išsamiai aptariamas su kiekviena iš keturių Vokietijos teisės nuostatų susijusių prašymų priimtinumas.

1.1. PIRMOJI NUOSTATA: IŠMETAMŲ KIETŲJŲ DALELIŲ KIEKIO RIBINĖ VERTĖ

(25) Reglamente (ES) 2015/1189 nustatyti specialieji ekologinio projektavimo reikalavimai, susiję su įvairiais kietojo kuro katilų parametrais, be kita ko, išmetamų kietųjų dalelių kiekiu.

(26) Su išmetamų kietųjų dalelių kiekiu susijusios Vokietijos teisės nuostatos, apie kurias pranešta Komisijai, yra kiekybiškai išreikšti ir išmatuojami su gaminiu susiję reikalavimai, kuriais siekiama didinti jo aplinkosauginį veiksmingumą. Todėl pagal Direktyvoje 2009/125/EB pateiktą apibrėžtį jie laikytini specialiaisiais ekologinio projektavimo reikalavimais.

([4]) OL C 42, 2020 2 7, p. 2.

(27) 1-ajame BImSchV nustatytas reikalavimas kietojo kuro katilų išmetamų kietųjų dalelių kiekį išmatuoti keturių savaičių nuo katilo įrengimo laikotarpiu, o Reglamente (ES) 2015/1189 nurodyta atitikties vertinimą atlikti taikant Direktyvos 2009/125/EB IV priede nustatytą procedūrą arba tos direktyvos V priede nustatytą valdymo sistemą. Tuo remiantis, panašiomis, bet ne visiškai lygiavertėmis aplinkybėmis, kuro sudėtyje esant 10 % deguonies, išmetamų kietųjų dalelių kiekis pagal 1-ojo BImSchV 5 skirsnį turi neviršyti 27,5 mg/m^3, o pagal Reglamentą (ES) 2015/1189–40 mg/m^3 ir 60 mg/m^3 (atitinkamai automatiškai ir rankiniu būdu kurstomiems katilams nustatytos ribinės vertės).

(28) Todėl Vokietijos teisės nuostatos dėl išmetamų kietųjų dalelių kiekio nuo Reglamento (ES) 2015/1189 nuostatų skiriasi tuo, kad yra griežtesnės.

(29) Pagal SESV 114 straipsnio 4 dalį Vokietijos pranešimas yra papildytas su žmonių sveikata susijusių priežasčių, kurios SESV 36 straipsnyje nurodomos kaip svarbus sumetimas, ir su aplinkos apsauga susijusių priežasčių aprašymu. Prie pranešimo taip pat pridėtas poveikio prekybai vertinimas.

(30) Todėl Komisija mano, kad Vokietijos prašymas leisti išlaikyti nacionalines nuostatas dėl išmetamų kietųjų dalelių kiekio pagal SESV 114 straipsnio 4 dalį yra priimtinas.

1.2. ANTROJI NUOSTATA: TINKAMAS NAUDOTI KURAS

(31) 1-ojo BImSchV 3 skirsnyje pateikiamas baigtinis deginimo įrenginiuose galimo naudoti kuro rūšių sąrašas.

(32) Ta nuostata yra susijusi su kietojo kuro katilų naudojimo etapu suvartojamos energijos ir kitų išteklių kiekiu ir numatomu į orą, vandenį ir dirvožemį išmesimų teršalų kiekiu, todėl su tinkamu naudoti kuru susijusios Vokietijos teisės nuostatos pagal Direktyvoje 2009/125/EB pateiktą apibrėžtį laikytinos ekologinio projektavimo reikalavimais.

(33) Direktyvos 2009/125/EB 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „[v]alstybės narės savo teritorijose nedraudžia, neriboja ir netrukdo pateikti į rinką ir (arba) pradėti naudoti gaminį, pažymėtą CE ženklu, kaip nurodyta 5 straipsnyje, remdamosi ekologinio projektavimo reikalavimais, susijusiais su tais I priedo 1 dalyje nurodytais ekologinio projektavimo kriterijais, kuriuos apimanti taikytina įgyvendinimo priemonė nurodo, kad ekologinio projektavimo reikalavimas nėra būtinas.“

(34) Reglamente (ES) 2015/1189 nėra nustatyta su kietojo kuro katiluose tinkamu naudoti kuru susijusių ekologinio projektavimo reikalavimų. Nors parengiamojo tyrimo, atlikto siekiant surinkti duomenų, aktualių priimant įgyvendinimo priemonę, išvadose nustatyta, kad „kietojo kuro katilų atveju reikalavimai dėl kitų Direktyvos 2009/125/EB I priedo 1 dalyje nurodytų gaminių ekologinio projektavimo kriterijų nebūtini“ ([5]), Reglamente (ES) 2015/1189 nenurodoma, kad su tinkamu naudoti kuru susiję ekologinio projektavimo reikalavimai nėra būtini ([6]).

(35) Taigi Reglamente (ES) 2015/1189 nustatyti suderinti ekologinio projektavimo reikalavimai neapima tinkamo naudoti kuro.

(36) Todėl Komisija mano, kad Vokietijos prašymas leisti išlaikyti nacionalines nuostatas dėl tinkamo naudoti kuro pagal SESV 114 straipsnio 4 dalį yra nepriimtinas.

1.3. TREČIOJI NUOSTATA: KARŠTO VANDENS TALPYKLOS

(37) 1-ojo BImSchV 5 skirsnio 4 punkte nustatyti įpareigojimai kartu su kietojo kuro katilais įrengti karšto vandens talpyklas nėra su gaminio projektavimu susijęs reikalavimas, informacijos teikimo reikalavimas ar gamintojui taikomas reikalavimas. Todėl pagal Direktyvoje 2009/125/EB pateiktą apibrėžtį jie nelaikytini ekologinio projektavimo reikalavimais.

(38) Dėl šios priežasties Komisija, remdamasi Direktyva 2009/125/EB, mano, kad Vokietijos prašymas leisti išlaikyti nacionalines nuostatas dėl karšto vandens talpyklų pagal SESV 114 straipsnio 4 dalį yra nepriimtinas.

([5]) Reglamento (ES) 2015/1189 5 konstatuojamoji dalis.

([6]) Priešingai nei, pavyzdžiui, 2012 m. birželio 25 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 547/2012, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi vandens siurblių ekologinio projektavimo reikalavimai (OL L 165, 2012 6 26, p. 28), 3 straipsnyje, kuriame nurodoma, kad „[e]kologinio projektavimo reikalavimų nereikia nustatyti pagal jokį kitą Direktyvos 2009/125/EB I priedo 1 dalyje nurodytą ekologinio projektavimo parametrą“.

1.4. KETVIRTOJI NUOSTATA: STEBĖSENA

(39) 1-ojo BImSchV 14 ir 15 skirsniuose nustatytas reikalavimas kaminkrėčiams patikrinti, ar deginimo įrenginiai veikia tinkamai, nėra ekologinio projektavimo parametras, informacijos teikimo reikalavimas ar gamintojui taikomas reikalavimas. Todėl pagal Direktyvoje 2009/125/EB pateiktą apibrėžtį jis nelaikytinas ekologinio projektavimo reikalavimu.

(40) Dėl šios priežasties Komisija, remdamasi Direktyva 2009/125/EB, mano, kad Vokietijos prašymas leisti išlaikyti nacionalines nuostatas dėl kaminkrėčių atliekamo patikrinimo, ar deginimo įrenginiai veikia tinkamai, pagal SESV 114 straipsnio 4 dalį yra nepriimtinas.

2. *PRAŠYMO PAGRĮSTUMO VERTINIMAS*

(41) SESV 114 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad jei nustačius kurią nors suderinimo priemonę valstybė narė mano, kad 36 straipsnyje nurodytais arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusiais svarbiais sumetimais reikia išlaikyti nacionalines nuostatas, apie tas nuostatas ir jų išlaikymo motyvus ji praneša Komisijai.

(42) Šiuo atžvilgiu Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad valstybė narė prašymą leisti išlaikyti jau esančias nacionalines nuostatas gali grįsti pavojaus visuomenės sveikatai vertinimu, besiskiriančiu nuo vertinimo, kuriuo rėmėsi Bendrijos teisės aktų leidėjas nustatydamas suderinimo priemonę, nuo kurios tomis nacionalinėmis nuostatomis nukrypstama. Šiuo tikslu prašymą teikianti valstybė narė turi įrodyti, kad tomis nacionalinėmis nuostatomis užtikrinamas sveikatos apsaugos lygis yra aukštesnis nei tas, kuris užtikrinamas Bendrijos suderinimo priemone, ir kad jomis neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti ([7]).

(43) Be to, SESV 114 straipsnio 6 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta, kad „Komisija per šešis mėnesius nuo 4 ir 5 dalyse nurodytų pranešimų patvirtina arba atmeta aptartąsias nacionalines nuostatas, patikrinusi, ar jos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė arba užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas ir ar jos netrukdo veikti vidaus rinkai.“

(44) Todėl Komisija turi įvertinti, ar nacionalinės nuostatos yra pagrįstos SESV 36 straipsnyje nurodytais arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusiais svarbiais sumetimais ir ar jomis neviršijama to, kas būtina teisėtam tikslui pasiekti.

(45) Pažymėtina, kad atsižvelgiant į SESV 114 straipsnio 6 dalyje nustatytą terminą Komisija, nagrinėdama, ar nacionalinės priemonės, apie kurias pranešta pagal SESV 114 straipsnio 4 dalį, yra pagrįstos, turi remtis pranešimą pateikusios valstybės narės pateiktu pagrindimu. Prievolė įrodyti nacionalinių priemonių pagrįstumą tenka prašymą pateikusiai ir jas išlaikyti norinčiai valstybei narei.

2.1. VOKIETIJOS POZICIJA

(46) Vokietija mano, kad esamos nacionalinės nuostatos yra griežtesnės nei nustatytosios Reglamente (ES) 2015/1189 ir kad jų išlaikymas yra pagrįstas tiek SESV 36 straipsnyje nurodytais svarbiais, visų pirma žmonių sveikatos apsaugos, sumetimais, tiek būtinybe užtikrinti aplinkos apsaugą.

(47) Vokietija pažymi, kad nustačius mažesnio užmojo nei nustatytieji 1-ajame BImSchV tikslus kiltų grėsmė Vokietijos oro kokybei, o tai prieštarautų Reglamento (ES) 2015/1189 tikslui didinti kietojo kuro katilų aplinkosauginį veiksmingumą.

(48) Vokietija nurodo, kad oro kokybės blogėjimas prieštarautų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/50/EB ([8]) 12 straipsnyje nustatytam įpareigojimui išlaikyti už ribines vertes mažesnius kietųjų dalelių lygius ir siekti išsaugoti geriausią aplinkos oro kokybę, atitinkančią tvarų vystymąsi. Vokietija taip pat teigia, kad oro kokybės blogėjimas prieštarautų tos direktyvos 13 straipsnyje nustatytam įpareigojimui neviršyti žmonių sveikatos apsaugos ribinių verčių.

([7]) Sprendimo *Danijos Karalystė prieš Europos Bendrijų Komisiją*, C-3/00, EU:C:2003:167, 64 punktas.

([8]) 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1).

(49) Vokietija taip pat pabrėžia, kad ėmus taikyti Reglamente (ES) 2015/1189 nustatytas išmetamų kietųjų dalelių kiekio ribines vertes kiltų pavojus, kad ji nepajėgs vykdyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/2284 ([9]) nustatytų pareigų.

(50) Vokietija mano, kad ėmus taikyti Reglamente (ES) 2015/1189 nustatytus reikalavimus Vokietijoje nebūtų įmanoma išlaikyti dabartinio žmonių sveikatos ir gyvybės apsaugos (SESV 36 straipsnis) ir aplinkos apsaugos (SESV 114 straipsnio 4 dalis) lygio.

2.2. VOKIETIJOS POZICIJOS VERTINIMAS

2.2.1. ***Pagrindimas SESV 36 straipsnyje nurodytais arba su aplinkos apsauga susijusiais svarbiais sumetimais***

(51) Su išmetamomis kietosiomis dalelėmis susijusį pavojų sveikatai ir aplinkai Vokietija ir Komisija vertina vienodai.

(52) Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Tarptautinės vėžio tyrimų agentūros darbo grupė, remdamasi pakankamais kancerogeninio poveikio žmonėms ir bandomiesiems gyvūnams įrodymais ir tvirtais mechanistiniais įrodymais ([10]), vienbalsiai priskyrė lauko oro teršalus ir lauko orą teršiančias kietąsias daleles prie kancerogeninį poveikį žmonėms darančių medžiagų.

(53) Savo ataskaitoje „Oro kokybė Europoje 2019 m.“ ([11]) Europos aplinkos agentūra (EAA) pažymi, kad 2016 m. 374 000 pirmalaikių mirčių 28 ES valstybėse narėse galėjo būti nulemtos smulkių kietųjų dalelių ($KD_{2,5}$). EAA skaičiavimais, vien Vokietijoje 59 600 pirmalaikių mirčių tais pačiais ataskaitiniais metais buvo nulemtos $KD_{2,5}$.

(54) Be to, ES teisės aktų leidėjas pripažino, kad „dar nėra nustatyta riba, kurios nesiekiant $KD_{2,5}$ nebekeltų pavojaus. Šiems teršalams taikomas reglamentavimas neturėtų būti toks pat, koks yra taikomas kitiems oro teršalams. Turėtų būti siekiama bendrai sumažinti teršalo koncentraciją miesto vietovėse, siekiant užtikrinti, kad geresnė oro kokybė būtų naudinga dideliam gyventojų skaičiui“ ([12]).

(55) Taigi išmetamos kietosios dalelės kelia didelį pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei.

(56) Vokietijos taikoma priemonė yra tiesiogiai susijusi su tikslu mažinti išmetamų kietųjų dalelių kiekį, nes joje nustatytos kietojo kuro katilams taikytinos išmetamų kietųjų dalelių kiekio ribinės vertės.

(57) Atsižvelgdama į tai, Komisija pagal SESV 114 straipsnio 6 dalį turi patvirtinti arba atmesti atitinkamas nacionalines nuostatas, patikrinusi, ar jos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė arba užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas ir ar jos netrukdo veikti vidaus rinkai.

2.2.2. ***Savavališkos diskriminacijos, užslėpto valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimo ar vidaus rinkos veikimo kliūčių nebuvimas***

2.2.2.1. **Savavališkos diskriminacijos nebuvimas**

(58) SESV 114 straipsnio 6 dalyje Komisija įpareigojama patikrinti, ar numatytos priemonės nėra savavališkos diskriminacijos priemonė. Remiantis Teisingumo Teismo praktika ([13]), kad nebūtų diskriminacijos, analogiškos situacijos negali būti vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos negali būti vertinamos vienodai.

(59) Vokietijos nacionalinės taisyklės taikomos tiek jos viduje, tiek kitose valstybėse narėse pagamintiems produktams. Nesant priešingų įrodymų, Komisija turi daryti išvadą, kad nacionalinės nuostatos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė.

([9]) 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

([10]) IARC „Kancerogeninio poveikio žmonėms vertinimo monografijos. 109 tomas. Lauko oro tarša“. Lionas. Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra.

([11]) https://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2019

([12]) 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1), 11 konstatuojamoji dalis.

([13]) Sprendimo *Pillbox 38 (UK) Ltd / Secretary of State for Health*, C-477/14, EU:C:2016:324, 35 punktas.

2.2.2.2. **Užslėpto prekybos apribojimo nebuvimas**

(60) Nacionalinės priemonės, kuriomis ribojamas Sąjungos suderinimo priemonės nuostatas atitinkančių produktų naudojimas, yra prekybos kliūtis, jei likusioje Sąjungos dalyje teisėtai rinkai pateikti ir naudojami produktai dėl nacionalinių reikalavimų praktiškai negali būti pateikti atitinkamos valstybės narės rinkai. SESV 114 straipsnio 6 dalyje nustatytomis išankstinėmis sąlygomis siekiama užtikrinti, kad to straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytais kriterijais pagrįsti apribojimai nebūtų taikomi dėl netinkamų priežasčių, taigi kad jie iš tiesų nebūtų ekonominės priemonės, trukdančios iš kitų valstybių narių importuoti produktus, t. y. kad tai nebūtų netiesioginė nacionalinės pramonės apsaugos priemonė.

(61) Vokietijos taisyklėse nustatyti griežtesni nei Reglamente (ES) 2015/1189 nustatytieji išmetamo kietųjų dalelių kiekio ribinių verčių reikalavimai taikomi ir kitose valstybėse narėse, kuriose kiti šios srities aspektai yra suderinti, įsisteigusiems veiklos vykdytojams, todėl Vokietijos taisyklės gali būti užslėptas prekybos apribojimas arba gali trukdyti veikti vidaus rinkai. Komisija mano ([14]), kad SESV 114 straipsnio 6 dalis turi būti aiškinama taip: nepritarti galima tik nacionalinėms priemonėms, kurios yra neproporcinga kliūtis vidaus rinkai.

(62) Šiuo atžvilgiu Vokietija pateikė duomenų, rodančių, kad, nepaisant joje galiojančių teisės aktų, į ją yra importuojami kietojo kuro katilai iš kitų valstybių narių. Pateikti duomenys yra susiję su įrengiamais kietojo kuro katilais, subsidijuojamais pagal Vokietijos Vyriausybės vykdomą atsinaujinančiosios energijos naudojimo skatinimo programą. 2014–2018 m. duomenimis, Vokietijos gamintojų pagaminti biomase kūrenami kietojo kuro katilai nuolat sudarė 26–28 %, o kitų Sąjungos gamintojų pagaminti katilai – 70–72 % subsidijuojamų katilų.

(63) Nesant įrodymų, kad nacionalinės nuostatos iš tiesų yra nacionalinei pramonei apsaugoti skirta priemonė, Komisija gali daryti išvadą, kad jos nėra užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas.

2.2.2.3. **Vidaus rinkos veikimo kliūčių nebuvimas**

(64) Ši sąlyga negali būti aiškinama taip, kad tai trukdytų patvirtinti bet kokias nacionalines priemones, galinčias daryti poveikį vidaus rinkos kūrimui. Iš esmės bet kuri nuo suderinimo priemonės, kuria siekiama sukurti veikiančią vidaus rinką, nukrypstanti nacionalinė priemonė yra priemonė, galinti daryti poveikį vidaus rinkai. Todėl siekdama užtikrinti, kad SESV 114 straipsnyje nustatyta procedūra išliktų prasminga ir tikslinga, Komisija mano, kad taikant SESV 114 straipsnio 6 dalį vidaus rinkos veikimo kliūtis turi būti suprantama kaip poveikis, neproporcingas siekiamam tikslui. Tai reiškia, kad priemonė neturėtų viršyti to, kas būtina tam tikslui pasiekti.

(65) Išlaikant pirmąją nuostatą, apie kurią pranešta, kaip nacionalinę priemonę, kuria nukrypstama nuo suderinimo priemonės, gali būti daromas poveikis vidaus rinkai.

(66) Reglamento (ES) 2015/1189 taikymas atvertų Vokietijos rinką naujų modelių kietojo kuro katilams, išmetantiems daugiau kietųjų dalelių, padidintų konkurenciją šioje rinkoje ir taip potencialiai sumažintų vidutinę įrenginių kainą. Tačiau, Vokietijos pateiktais duomenimis, 2015 m. įsigaliojus nacionalinei priemonei ši vidutinė kaina labai nepadidėjo.

(67) Remiantis Vokietijos pateikta analize, vietoje dabartiniame teisės akte nustatytų ribinių verčių pradėjus taikyti Reglamente (ES) 2015/1189 nustatytas išmetamų kietųjų dalelių kiekio ribines vertes bendras Vokietijoje per metus išmetamų kietųjų dalelių kiekis padidėtų 1,3 kilotonos. Nors prognozės niekada nebūna visiškai tikslios, padidėjus daugiau kietųjų dalelių išmetančių kietojo kuro katilų daliai, padidėtų bendras išmetamų kietųjų dalelių kiekis ir oro tarša.

([14]) Žr., pavyzdžiui, 2018 m. gegužės 8 d. Komisijos sprendimą (ES) 2018/702 dėl nacionalinių nuostatų dėl nitritų dėjimo į tam tikrus mėsos produktus, apie kurias pranešė Danija (OL L 118, 2018 5 14, p. 7).

(68) Dabartinis Vokietijos teisės aktas pastaraisiais metais skatino gamintojus investuoti į mažiau teršalų išmetančius kietojo kuro katilus, nes juo sukurta rinka geriausių charakteristikų gaminiams. Todėl pradėjus taikyti Reglamente (ES) 2015/1189 nustatytus ne tokius griežtus su išmetamais teršalais susijusius reikalavimus gamintojai gali būti nebeskatinami investuoti į geresnių charakteristikų gaminius.

(69) Atsižvelgiant į išmetamų kietųjų dalelių kiekio mažinimo naudą sveikatai, į tai, kad remiantis Vokietijos pateiktais duomenimis galima nustatyti tik nedidelį poveikį prekybai, ir į tai, kad nėra nustatyta riba, kurios nesiekiant $KD_{2,5}$ nebekeltų pavojaus, taip pat į tiesioginį priemonės ir tikslo ryšį, nacionalinių nuostatų išlaikymas neturėtų būti laikomas neproporcingu siekiamam tikslui. Todėl jos nelaikytinos SESV 114 straipsnio 6 dalyje minima vidaus rinkos veikimo kliūtimi.

(70) Atsižvelgdama į pirmiau pateiktą analizę Komisija mano, kad šios nuostatos, apie kurias pranešė Vokietija, atitinka netrukdymo veikti vidaus rinkai sąlygą.

III. **IŠVADA**

(71) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir į Vokietijos bei kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų pateiktas pastabas, Komisija mano, kad:

— su nuostatomis dėl tinkamo naudoti kuro, karšto vandens talpyklų ir deginimo įrenginių stebėsenos susiję pranešimai yra nepriimtini pagal SESV 114 straipsnio 4 dalį,

— su išmetamų kietųjų dalelių kiekio ribinėmis vertėmis susijęs pranešimas turi būti patvirtintas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nacionalinės 1-ojo BImSchV 5 skirsnio 1 punkto nuostatos, susijusios su kietojo kuro katilams taikytinomis išmetamų kietųjų dalelių kiekio ribinėmis vertėmis, kurios nustatytos ir Reglamente (ES) 2015/1189, patvirtinamos.

2 straipsnis

Su tinkamu naudoti kuru, karšto vandens talpyklomis ir kaminkrėčių atliekamu patikrinimu, ar deginimo įrenginiai veikia tinkamai, susiję pranešimai atmetami kaip nepriimtini.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Priimta Briuselyje 2020 m. gegužės 13 d.

Komisijos vardu
Kadri SIMSON
Komisijos narė